

VALIK KÜSIMUSI VIKTORIINIKS:

- Kas küsimuste sõnastused on ikka selged ja üheselt mõistetavad?
- Kuidas punkte arvestada iga küsimuse puhul, see tuleb veel läbi mõelda...

1. Enamik kolhoose Eestis asutati 1949.aastal, nii ka meie kandis. Algul moodustati mitmeid väiksemaid kolhoose, mis ajapikku ühinesid suuremateks üksusteks. Tasuja kolhooski sai alguse 1949 ning sellega ühines kuni 1962.aastani mitu väiksemat kolhoosi. **Kui mitu väiksemat kolhoosi ühines Tasuja kolhoosi alla ja kuidas olid nende nimed/kus need asusid?** (vastuse leiab M.Uustalu kogumikus lk 13:

- ÜHISJÕUD (Haimres, 09.01.1949)
- TASUJA (Kastis, 21.03.1949)
- ALAKÜLA kolhoos (järgnevad kõik lähipäevadel peale 25.03 küüditamist)
- KEVADE (Naistevallas)
- KULDNE KODU (Mõisamaal) (hiljem ühinedes Orgitaga - VÕIT)
- ORGITA kolhoos
- METSKÜLA kolhoos

Kokku 7 kolhoosi ühinesid Tasujaks.

2. Kolhooside algusaastail oli tõsiseid probleeme loomade ühislautadesse üleviimisega, kuna sobivaid hooneid algul lihtsalt polnud. **Siiski oli juba tollal üle liidu üles seatud loosung – igale kolhoosile viis farmi. Milliseid farme peeti esmajoones igale kolhoosile vajalikuks?** (HOBUSE, SEA, VEISE, LAMBA JA LINNU. Lk 16.).

3. Esimeste kolhoosiaastate rahaliste vahendite nappusest annab tunnistust kasvõi see, et paari lüpsiku ostmist ja mõne purunenud aknaklaasi asendamist tuli arutada lausa üldkoosolekul. Tasuja kolhoosikontoris puudus elektrivalgustus, kuid 1949.a otsustati see sisse seada. **Kuidas saadi vahendeid elektrivalgustuse sisseseadmiseks?** (Korraldati KORJANDUS kolhoosnike seas. Lk 17 / II kd lk 247)

4. 1950ndate alguses valitsesid põllumajanduseks ebasoodsad ilmastikuolud, saagid olid väikesed. Suuri raskusi oli kõigil kolhoosidel loomasöötadega, loomade arvu aga vähendada ei lubatud. **Mida siis talviti heina ja põhu asemel loomadele ette anti?**

(MÄNNI JA KUUSE OKSI, lk 24-25)

5. **1954.a** ilmusid põldudele uued kultuurid. Mis need kaks uut kultuuri olid, mida 1954.a esmakordselt külvati? (MAIS JA PÄEVALILL, lk 31)
6. 1954.a töötulemuste eest seakasvatuses sai kolhoos (Ühisjõud) Üleliidulise Põllumajandusnäituse II auhinna. **Millega premeeriti kolhoosi? Millega premeeriti kolhoosi esimeest lisaks hõbedasele aurahale?** (kolhoos sai preemiaks VEOAUTO, esimees MOOTORRATTA, lk 32)
7. 1956.aasta oli „meie kolhoosile tormiliste edusammude aastaks“. Lisaks majanduslikule edule toimus kolhoosi elus ka rida muid muudatusi. Saagid paranesid, loomakasvatus edenes. Tasuja kolhoos laiendas oma tegevusvaldkondi ja hakkas ühtlasi tegelema karusloomakasvatusega. **Mis tõugu karusloomade farmi hakati pidama?** (hakati pidama HÖBEREBASEID, 16 isendit küll algul, ostetud Rapla raj. „Uus Elu“ kolhoosist. Juba järgmisel aastal andis rebasefarm märgatavat tulu. Lk 38. 1961.a farm siiski likvideeriti. II kd lk 249)
8. Nõukogude ajal armastati ikka võistlusi ja pingeridasid koostada. **1956.aasta oli Tasuja kolhoosile märkimisväärne veel selle poolest, et Rapla rajooni lõikes oli ühe ameti peal 5 parimat ja edukaimat kolhoositöötajat just Tasuja kolhoosist. Mis ametiga oli tegu?** (5 rajooni parimat LÜPSJAT olid Tasuja kolhoosist! S.Lepa, H.Tiits, R.Riismaa, E.Laev, M.Meu. Lk 135)
9. Töödistsipliiniga oli juba kolhooside alguspäevist alates ühtepuhku probleeme, viilijaid ikka jagus. **Milliseid abinõusid võeti kasutusele töödistsipliini tõstmiseks?** (Karistuseks - vähendati isikliku aiamaa suurust, - arvestati maha normipäevi, lk 43.
Kindlasti oli aga veel midagi... nt revideeriti isiklikke majapidamisi, seltsimeheliku kohtu tegevus? Kuidas siis punkte anda, kui meetmeid võis olla läbi aastate mitmesuguseid...?)
10. **1966.a talv oli erakordselt lumerohke. Suure lume tõttu ei õnnestunud traktoritega karja- ja heinamaadele mineraalväetisi külvata.** (Miks üldse talvel väetati?!)
Kuidas olukord lahendati? (Mineraalväetiste külviks kasutati LENNUKIT, II kd lk 249. Lennuki kasutamine läks küllaltki kalliks, kuid siiski külvati sedasi 618 ha. I kd lk 65)

- 11.1968.a läks kolhoos üle 5-päevasele töönalale, mis üldiselt parandas töödistsipliini. Muidugi ei saadud seda teha kõikides tööloikudes, olenevalt töö iseloomust. **Millistele töödele/ametitele 5-päevane töönal ei kehtinud?** (FARMIDES; PÕLDUDEL SUVISEL PERIOODIL, lk 69)
- 12.1972.aastal avastati Tasuja põldudelt esmakordselt üks kahjur, kelle levikut ilmselt soodustas soe suvi. Esimesed kahjustuste kolded leiti Nihu küla põldudelt, neile järgnesid mitmed teised, mis kõik kohe mürgkemikaalidega töödeldi. **Millise kahjuriga oli tegu?** (KARTULIMARDIKAS ehk koloraado-mardikas oli see kahjur. II kd lk 64)
- 13.Iga aastaga oli järjest suurenenud kolhoosiperede arv, kelle käsutuses oli isiklik sõiduauto. 1977.aastaks oli Tasujas isiklikke sõiduautosid 64. **Mis marki need autod olid? Reasta autod arvukuse/esinemissageduse järgi!** (1) ZIGULID, 28 tk; 2) MOSKVITSID, 24 tk; 3) ZAPOROZETSID, 7 tk; 4) VOLGAD, 5 tk. *Vastus II kd lk 206*)
- 14.Kolhooside esimesel aastal, 1949, oli keskmine väljalüps ühe lehma kohta 1100 kg. **Kui suureks kasvaks väljalüps 1978.aastaks, kui kolhoos oli tegutsenud ligi 30 aastat?** (1978.a 4043 kg lehma kohta. Lk 94. *Loodeti küll ületada 5000 kg piir lehma kohta, see aga ei õnnestunud. II kd lk 217.*)
- 15.1977.a anti välja ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadus külade korrastamise kohta. Selle administratiivse kokkuliitmise tulemusel jäi Tasuja piiresse endise 22 küla asemel ainult 8 küla. Tänane MTÜ Haimre Kultuuriselts hõlmab endist Tasuja kolhoosi territooriumi, aga **kui mitu küla jääb täna sellesse piirkonda?** (16 KÜLA peaks olema, eks? *Loetleda ma neid ei oskaks siiski, kuidas kontrollida?*)